

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Procedure veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement

Inleiding

Rijkswaterstaat voert, vanuit de rol van werkgever, opdrachtgever of beheerder, verdiepend onderzoek uit naar aanleiding van incidenten (ongevallen, bijna-ongevallen, gevaarlijke situaties of situaties in relatie tot agressie, geweld of informatiebeveiliging) of geconstateerde risico’s, die RWS vanuit de leerwaarde onderzoekswaardig vindt. Hierdoor komt waardevolle informatie beschikbaar voor RWS als organisatie en voor de processen waar RWS voor staat. Het uitvoeren van veiligheidsonderzoeken draagt bij aan eigenaarschap in relatie tot het incident of veiligheidssituatie en zorgt voor een beter beeld van de bestaande veiligheidsrisico’s waar RWS verantwoordelijk voor is.

Hoewel directe oorzaken op menselijk niveau worden geïdentificeerd, wordt een veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement altijd geïnitieerd vanuit een positief mensbeeld. Hierbij wordt een incident altijd bekeken als een dieperliggend probleem en niet als individueel falen. Het doel van de veiligheidsonderzoeken is voor RWS om te leren, zodat beheersmaatregelen kunnen worden genomen en de kans op (vergelijkbare) veiligheidsincidenten wordt beperkt.

RWS WVL heeft een raamcontract voor veiligheidsonderzoeken vanuit veiligheidsmanagement met een extern onderzoeksbureau. Dit contract wordt beheerd door de coördinator incidentonderzoek. De wijze waarop deze onderzoeken worden opgestart en worden uitgevoerd staat beschreven in de ‘Procedure veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement’. WVL monitort elke fase van de procedure vanuit de verantwoordelijkheid binnen veiligheidsmanagement. Indien de doorlooptijden in deze procedure niet worden gehaald kan worden opgeschaald naar de landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek of de coördinator incidentonderzoek.

De ‘Procedure veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement’ is bindend voor tweedelijs incident-onderzoeken vanuit veiligheidsmanagement (onderzoek gericht op achterliggende oorzaken zoals organisatorische, culturele of systeemgerelateerde factoren) en leidend voor overige veiligheidsonderzoeken vanuit veiligheidsmanagement. De procedure is gebaseerd op het proces ‘leren van incidenten’, zoals weergegeven op de volgende pagina. De taken en rolhouders in deze procedure zijn geborgd in de RASCI (zie toolkit 03: ‘RASCI-legenda’) en zijn in lijn met het model veiligheidsorganisatie van RWS. Een nadere toelichting van de accountability van de directeur veiligheid en water WVL (opdrachtverlening en eigenaarschap van de rapportage) en de inhoudelijk directeur verzoekende dienst(en) wordt gegeven in de procedure.

Doelgroep

De procedure is bedoeld voor het externe onderzoeksbureau dat de aanvraag voor een veiligheidsonderzoek krijgt, en voor iedereen die binnen RWS een rol heeft in relatie tot het veiligheidsonderzoek. Daarbij gaat het in ieder geval om:

- Actiehouders verbetermaatregelen (rol)
- Adviseurs integraal veiligheidsmanagement (AIV)
- Coördinator incidentonderzoek
- Deelnemers verbetermaatregelensessies
- Directeuren bedrijfsvoering
- Directeur veiligheid en water WVL
- Gesproken medewerkers
- Inhoudelijk betrokken directeuren
- Klankbordgroep (rol)
- Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek
- Onderzoeksbegeleiders (rol)
- Procesverantwoordelijken (rol)

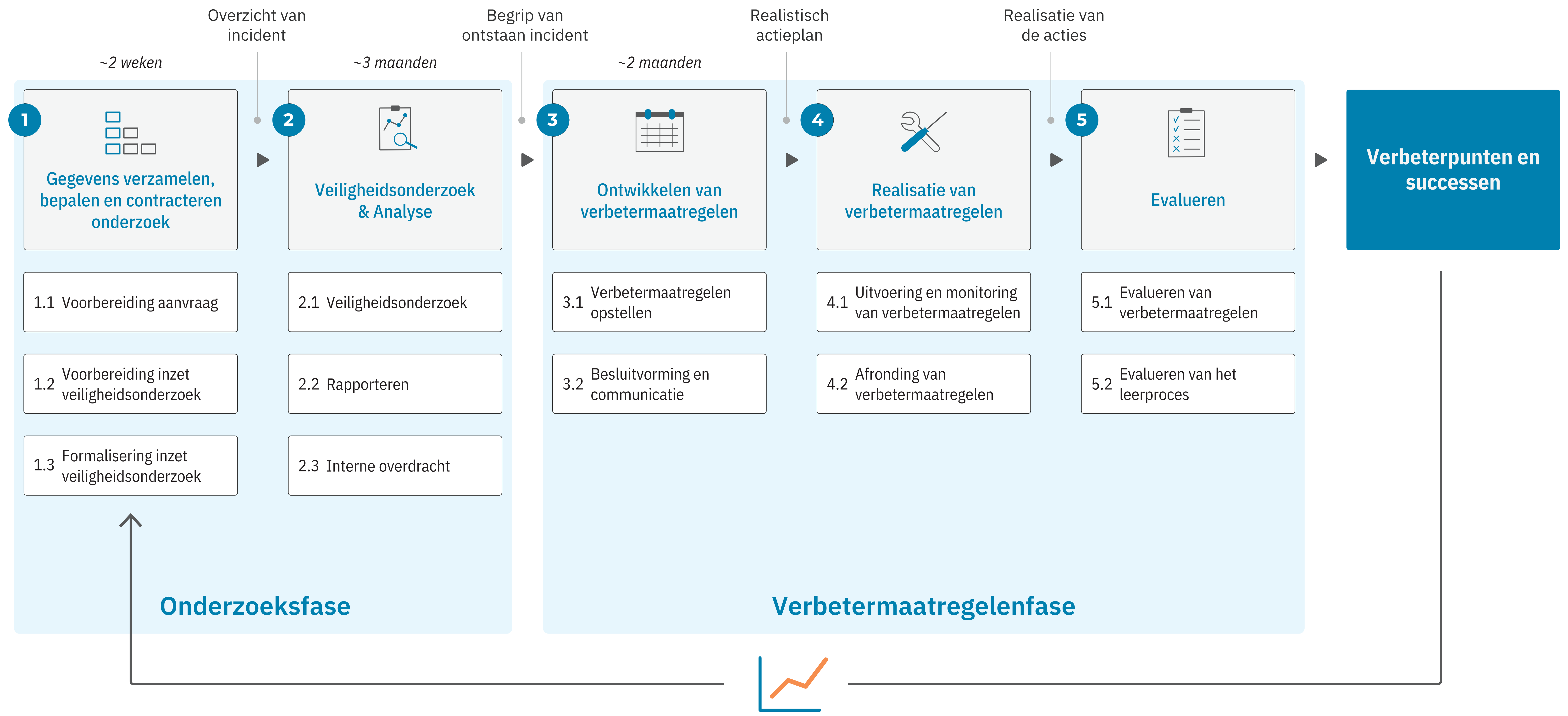
Toolkits

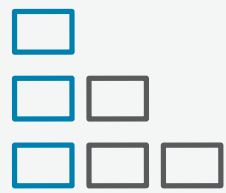
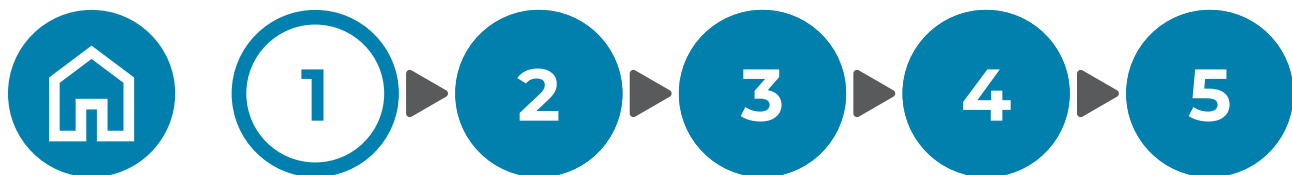
- [01. Rollen en verantwoordelijkheden](#)
- [02. Relatie met andere procedures](#)
- [03. RASCI-legenda](#)

Colofon

Versie	Datum	Status	Opmerking
1.0	07.11.2024	Definitief	

Procedure veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement

Gegevens verzamelen,
bepalen en contracteren
onderzoek

Doorlooptijd: ~2 weken

1.1 Voorbereiding aanvraag

1.2 Voorbereiding inzet
veiligheidsonderzoek

1.3 Formalisering inzet
veiligheidsonderzoek

Toolkits

- [04. Instructiedocument
risicodatabase](#)
- [05. Feitenrelaas en afweging
veiligheidsonderzoek](#)
- [06. Flyer veiligheidsonderzoek](#)

1.1 Voorbereiding aanvraag

De eerste stap van de procedure omvat het verzamelen van gegevens en het bepalen en contracteren van het veiligheidsonderzoek. Deze stap heeft een doorlooptijd van circa 2 weken. De procedure begint met het aanvragen van een veiligheidsonderzoek aan de coördinator incidentonderzoek van WVL. Na de aanvraag moet besloten worden of er een veiligheidsonderzoek onder de ‘Procedure veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement’ uitgevoerd zal worden.

Taken

Aandachtspunten

Aanvraag voor een
veiligheidsonderzoek

Elke RWS-medewerker kan een aanvraag indienen voor een veiligheidsonderzoek. De medewerker dient de aanvraag via de AIV’er van het eigen organisatieonderdeel in bij de landelijk regisseur evaluatie en incidentenonderzoek of de coördinator incidentonderzoek. De AIV’er kan de aanvraag persoonlijk mailen of mailen naar het e-mailadres incidentenonderzoek@rws.nl.

Risicodossier aanmaken
in incidentmodule
risicodatabase

De AIV’er van de verzoekende dienst maakt na de aanvraag een dossier aan in de incidentmodule van de risicodatabase (zie toolkit 04:‘Instructiedocument risicodatabase’). Het risicodossier blijft in beheer van de AIV’er. Het dossier wordt later ten minste aangevuld met het feitenrelaas en het besluit van WVL om al dan niet een veiligheidsonderzoek uit te voeren.

Afstemming met andere
onderzoeksdomeinen

De landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek neemt, indien het een incidentonderzoek betreft, samen met de AIV’er contact op met de andere onderzoeksdomeinen om af te stemmen over welke onderzoeken al lopen met betrekking tot het incident. In deze afstemming wordt besproken welke informatie reeds verzameld is en welke informatie gedeeld kan worden.

Feitenrelaas aanleveren

De AIV’er levert binnen twee dagen na een aanvraag voor een incidentonderzoek een feitenrelaas aan de coördinator incidentonderzoek en de landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek (zie toolkit 05). Het onderzoeksbureau kan hierbij ondersteunen. De AIV’er stemt tevens af met externe partijen over deelname aan het onderzoek (zie toolkit 06:‘Flyer veiligheidsonderzoek’).

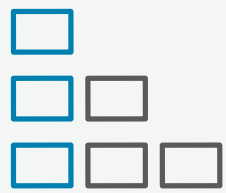
Afweging of aanvraag
past bij deze procedure

De landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek besluit op basis van advies van de coördinator incidentonderzoek of de aanvraag in aanmerking komt voor een veiligheidsonderzoek. Dit advies wordt gebaseerd op het risiconiveau en de leerwaarde. Voor onderzoeken naar incidenten wordt de afweging gemaakt aan de hand van toolkit 05:‘Feitenrelaas en afweging veiligheidsonderzoek’.

Informeren over besluit
van inzet veiligheids-
onderzoek

De landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek informeert belanghebbenden, indien besloten is om niet over te gaan tot een veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement. Elk betrokken organisatieonderdeel kan dan alsnog op eigen gronden kiezen om tot een onderzoek over te gaan, op eigen kosten.

Directeur veiligheid en water WVL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directeur bedrijfsvoering verzoekende dienst	Inhoudelijk betrokken directeur verzoekende dienst	AIV’er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Klankbordgroep (rol)	Gesproken medewerker	Externe onderzoeksbureau
	C	C		A	R				
			A		R				
A	S	R			S				
	I	I		A	R				S
A	C	R							
A	C	R			I				I

Gegevens verzamelen,
bepalen en contracteren
onderzoek

Doorlooptijd: ~2 weken

1.1 Voorbereiding aanvraag

1.2 Voorbereiding inzet
veiligheidsonderzoek

1.3 Formalisering inzet
veiligheidsonderzoek

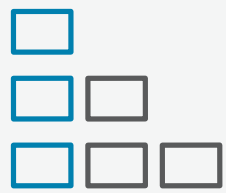
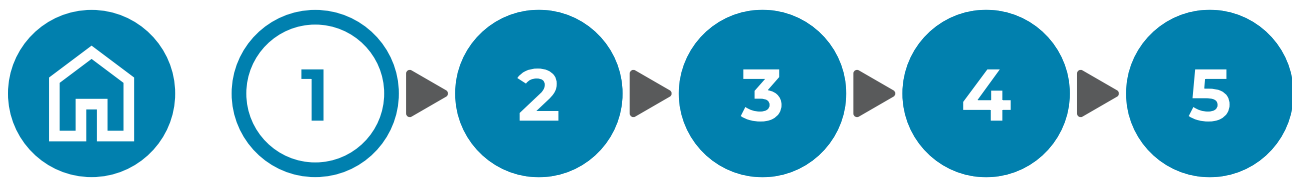
Toolkits

- [06. Flyer veiligheidsonderzoek](#)
- [07. Deelnemerslijst van
bijeenkomsten](#)
- [08. Criteria intern
opdrachtgeverschap](#)
- [09. Aandachtspunten
veiligheidsonderzoek](#)
- [10. Template plan van aanpak](#)

1.2 Voorbereiding inzet veiligheidsonderzoek

Voor de start van het onderzoek vinden een voorverkenningsoverleg en startgesprek plaats om alle betrokken partijen samen te brengen, de intern opdrachtgever te bepalen, de doelen van het project te bepalen en het plan van aanpak vast te stellen.

Taken	Aandachtspunten	Directeur veiligheid en water WWL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directeur bedrijfsvoering verzoekende dienst	Inhoudelijk betrokken directeur verzoekende dienst	ATV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Klankbordgroep (rol)	Gesproken medewerker	Externe onderzoeksbureau
Intern opdrachtgeverschap bepalen	De coördinator incidentonderzoek of de landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek organiseert en faciliteert het voorverkenningsoverleg (zie toolkit 07:‘Deelnemerslijst van bijeenkomsten’). Tijdens dit overleg wordt vanuit de verantwoordelijkheid van RWS bepaald wie intern opdrachtgever wordt (zie toolkit 08:‘Criteria intern opdrachtgeverschap’).	A	R	S			C	C			
Onderzoeksvraag , scope en onderzoeksbegeleider inventariseren	De coördinator incidentonderzoek bepaalt samen met de deelnemers van het voorverkenningsoverleg de concept onderzoeksvraag, de concept scope en de onderzoeksbegeleider(s) van het veiligheidsonderzoek (zie toolkit 09:‘Aandachtspunten veiligheidsonderzoek’). Ook wordt bepaald welke organisatieonderdelen geïnformeerd moeten worden over de voortgang van het onderzoek.	A	R	S			C	C			S
Concept plan van aanpak opstellen	Het externe onderzoeksbureau werkt aan de hand van het voorverkenningsoverleg een concept plan van aanpak uit (zie toolkit 09:‘Aandachtspunten veiligheidsonderzoek’ en toolkit 10:‘Template plan van aanpak’).		C	I		A	I	C			R
Startgesprek inplannen	De onderzoeksbegeleider(s) en het externe onderzoeksbureau plannen samen het startgesprek in en stemmen af wie deelnemen aan het startgesprek en de klankbordgroep (zie toolkit 07:‘Deelnemerslijst van bijeenkomsten’). De uitgenodigde deelnemers ontvangen een flyer met uitleg over het veiligheidsonderzoek (zie toolkit 06:‘Flyer veiligheidsonderzoek’).					A		R			S
Startgesprek uitvoeren	Het externe onderzoeksbureau geeft in het startgesprek een toelichting op het plan van aanpak van het uit te voeren veiligheidsonderzoek. De coördinator incidentonderzoek of de landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek geeft toelichting op het proces van het onderzoek. Tevens wordt besproken welke externe partijen aan het onderzoek deelnemen en in welke rol.		S	S		A	C	C	C		R
Definitief plan van aanpak opstellen	Het externe onderzoeksbureau maakt op basis van feedback uit het startgesprek aanpassingen aan het plan van aanpak. Na akkoord van de coördinator incidentonderzoek en de onderzoeksbegeleider(s) worden het plan van aanpak, de onderzoeksvragen en de scope definitief.		C	I		A	I	C			R

Gegevens verzamelen,
bepalen en contracteren
onderzoek

Doorlooptijd: ~2 weken

1.1 Voorbereiding aanvraag

1.2 Voorbereiding inzet
veiligheidsonderzoek

1.3 Formalisering inzet
veiligheidsonderzoek

Toolkits

- [04. Instructiedocument
risicodatabase](#)
- [11. Template verzoek tot
opdracht](#)

1.3 Formalisering inzet veiligheidsonderzoek

Nadat het definitieve plan van aanpak is opgesteld moet er formeel akkoord van de directeur veiligheid en water WVL verkregen worden voor het starten van het onderzoek.

Taken	Aandachtspunten	Directeur veiligheid en water WVL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directeur bedrijfsvoering verzoekende dienst	Inhoudelijk betrokken directeur verzoekende dienst	AIV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Klankbordgroep (rol)	Gesproken medewerker	Externe onderzoeksbureau
Verzoek tot opdracht opstellen	De AIV'er informeert de directeur bedrijfsvoering en de inhoudelijk betrokken directeur van de verzoekende dienst over het definitieve plan van aanpak voor het veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement. De AIV'er stelt een verzoek tot opdracht op aan de directeur veiligheid en water WVL en de coördinator incidentonderzoek (zie toolkit 11: 'Template verzoek tot opdracht').	I	I		I	A I	R				
Formalisering inzet veiligheidsonderzoek	De directeur veiligheid en water WVL neemt op basis van het advies van de coördinator incidentonderzoek het formele besluit om een veiligheidsonderzoek onder de 'Procedure veiligheidsonderzoek vanuit veiligheidsmanagement' uit te voeren. Indien akkoord, vindt de opdrachtverlening aan het externe onderzoeksbureau plaats conform de raamovereenkomst (tussen WVL en het externe onderzoeksbureau). De onderzoeksbegeleider informeert de eigen lijn over het formele besluit.	A	R				I	S I			I
Plan van aanpak toevoegen aan risicodossier	De AIV'er voegt het definitieve plan van aanpak toe aan het risicodossier in de incidentmodule van de risicodatabase (zie toolkit 04: 'Instructiedocument risicodatabase'). De AIV'er vult het dossier tijdens het onderzoek waar nodig aan. De onderzoeksbegeleider houdt de AIV'er hiervoor op de hoogte van het verloop van het onderzoek.			I	A		R	S			

Veiligheidsonderzoek
& Analyse

Doorlooptijd: ~3 maanden

2.1 Veiligheidsonderzoek

2.2 Rapporteren

2.3 Interne overdracht

Toolkits

- [06. Flyer veiligheidsonderzoek](#)
- [07. Deelnemerslijst van bijeenkomsten](#)

2.1 Veiligheidsonderzoek

De tweede stap van de procedure omvat het veiligheidsonderzoek en de analyse. Deze stap heeft een doorlooptijd van circa 3 maanden. Het externe onderzoeksbureau voert de werkzaamheden zoals vastgesteld in het plan van aanpak uit. De onderzoeksbegeleider(s) ondersteunt/ondersteunen hierbij.

Taken	Aandachtspunten	Directeur veiligheid en water WWL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directeur bedrijfsvoering verzoekende dienst	Inhoudelijk betrokken directeur verzoekende dienst	AIV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Klankbordgroep (rol)	Gesproken medewerker	Externe onderzoeksbureau
Begeleiden onderzoek	De onderzoeksbegeleider is het aanspreekpunt voor het externe onderzoeksbureau voor de contacten met de betrokken medewerkers en de verzameling van de documentatie. Het externe onderzoeksbureau plant met medewerkers afspraken in en vraagt documentatie op. In regelmatige voortgangsoverleggen tussen het externe onderzoeksbureau en de onderzoeksbegeleider(s) vindt afstemming en bijsturing plaats.		I			A	I	R			S
Overzicht opstellen van feiten	Het externe onderzoeksbureau stelt een overzicht van de feiten op uit interviews, documenten studies en/of observaties. Elke interne en externe medewerker die gesproken wordt in het kader van het onderzoek ontvangt van het externe onderzoeksbureau een flyer met informatie over het onderzoek (zie toolkit 06:‘Flyer veiligheidsonderzoek’).					A		S			R
Feitelijke weergave toetsen	Het externe onderzoeksbureau nodigt alle gesproken medewerkers uit voor deelname aan een verificatiesessie (zie toolkit 07:‘Deelnemerslijst van bijeenkomsten’). Tijdens deze sessie presenteert het externe onderzoeksbureau enkel de verzamelde feiten, nog geen conclusies. Op basis van feedback uit de verificatiesessie corrigeert het externe onderzoeksbureau, indien nodig, de verzamelde feiten.					A		S		C	R
Analyse uitvoeren	Het externe onderzoeksbureau voert een analyse uit op basis van de geverifieerde feiten. Door middel van de analyse identificeert het externe onderzoeksbureau de achterliggende oorzaken van het incident en mogelijke richtinggevende aanbevelingen.					A		S			R
Bijeenkomst klankbordgroep met conceptresultaten	Het externe onderzoeksbureau organiseert en presenteert in een tussentijdse bijeenkomst met de klankbordgroep de conceptresultaten van de analyse. Ten behoeve van publicatie kan optioneel een communicatieprofessional van de verzoekende dienst aansluiten, evenals, indien gewenst, een lid van de bestuursstaf van de verzoekende dienst. Indien nodig, maakt het externe onderzoeksbureau na de bijeenkomst aanpassingen.					A		S	C		R

Veiligheidsonderzoek & Analyse

Doorlooptijd: ~3 maanden

2.1 Veiligheidsonderzoek

2.2 Rapporteren

2.3 Interne overdracht

Toolkits

- [04. Instructiedocument risicodatabase](#)
- [09. Aandachtspunten veiligheidsonderzoek](#)
- [12. Reactietabel](#)
- [13. Checklist kwaliteitstoets](#)
- [14. Template factsheet](#)

2.2 Rapporteren

Het eindproduct wordt door het externe onderzoeksbureau in verschillende iteraties opgesteld.

Taken	Aandachtspunten	Directeur veiligheid en water WWL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directeur bedrijfsvoering verzoekende dienst	Inhoudelijk betrokken directeur verzoekende dienst	AIV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Klankbordgroep (rol)	Gesproken medewerker	Externe onderzoeksbureau
Eindproduct opstellen	Het externe onderzoeksbureau verwerkt de bevindingen uit het onderzoek in een conceptversie van het eindproduct. In het eindproduct worden richtinggevende aanbevelingen gegeven die de basis zijn voor het opstellen van verbetermaatregelen. Voor alle onderdelen die in het eindproduct moeten terugkomen, zie toolkit 09: 'Aandachtspunten veiligheidsonderzoek'.					A		I			R
Inhoudelijke toets	Het externe onderzoeksbureau laat de feiten in het eindproduct binnen twee weken na oplevering schriftelijk toetsen. De onderzoeksbegeleider coördineert deze toetsing (zie toolkit 09: 'Aandachtspunten veiligheidsonderzoek'). De onderzoeksbegeleider(s) en alle gesproken medewerkers (intern en extern) kunnen op de gepresenteerde feiten reageren via de reactietabel (zie toolkit 12).					A		S		C	R
Kwaliteitstoets	De coördinator incidentonderzoek voert parallel aan de inhoudelijke toets de kwaliteitstoets van het eindproduct uit. Hierbij wordt de 'Checklist kwaliteitstoets' gehanteerd (zie toolkit 13).	A	R	C				I			I
Juridische toets	Afhankelijk van de casus kan de coördinator incidentonderzoek ervoor kiezen het eindproduct juridisch te laten toetsen door een WOO-jurist. In deze toets wordt gecontroleerd of verwoordingen in het eindproduct niet kunnen leiden tot verkeerde interpretaties of nadelige juridische consequenties. Na verwerking van de feedback is het eindproduct definitief.	A	R					I			I
Opstellen factsheet	Het externe onderzoeksbureau stelt op basis van het definitieve eindproduct een factsheet op. Dit is een beknopte samenvatting van de onderzoeksresultaten (zie toolkit 14: 'Template factsheet').		I			A		I			R
Risicodossier aanvullen in incidentmodule risicodatabase	De AIV'er van de verzoekende dienst ontvangt van de onderzoeksbegeleider(s) de factsheet, het eindproduct, de conclusies en de richtinggevende aanbevelingen. De AIV'er voegt deze toe aan het incidentdossier in de incidentmodule van de risicodatabase (zie toolkit 04: 'Instructiedocument risicodatabase').		I	I	A		R	S			

Veiligheidsonderzoek
& Analyse

Doorlooptijd: ~3 maanden

2.1 Veiligheidsonderzoek

2.2 Rapporteren

2.3 Interne overdracht

Toolkits

 [15. Aandachtspunten
evaluatiebijeenkomst](#)

2.3 Interne overdracht

Nadat het eindproduct van het onderzoek definitief is gemaakt vindt de interne overdracht van de bevindingen van WVL naar de inhoudelijk betrokken directeur van het verzoekende organisatieonderdeel plaats.

Taken

Presenteren aan opdrachtgevende directie

Informeren van DT's over richtinggevende aanbevelingen

Eindproduct intern verspreiden

Eindproduct actief openbaar maken

Factsheet publiceren

Evalueren traject veiligheidsonderzoek

Aandachtspunten

De onderzoeksbegeleider presenteert samen met het externe onderzoeksbureau de eindresultaten van het onderzoek aan de directie van het opdrachtgevende organisatieonderdeel en optioneel andere organisatieonderdelen waar de eindresultaten betrekking op hebben. Hier zijn optioneel de coördinator incidentonderzoek of de landelijk regisseur incidentonderzoek bij aanwezig.

De inhoudelijk betrokken directeur van de verzoekende dienst stemt af met de directieteams van andere organisatieonderdelen, indien de richtinggevende aanbevelingen betrekking hebben op betreffende organisatieonderdelen. Deze directieteams hebben de verantwoordelijkheid om verbetermaatregelen op te stellen op basis van aanbevelingen die aan hun geadresseerd zijn.

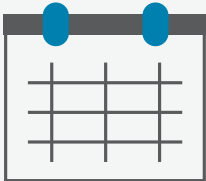
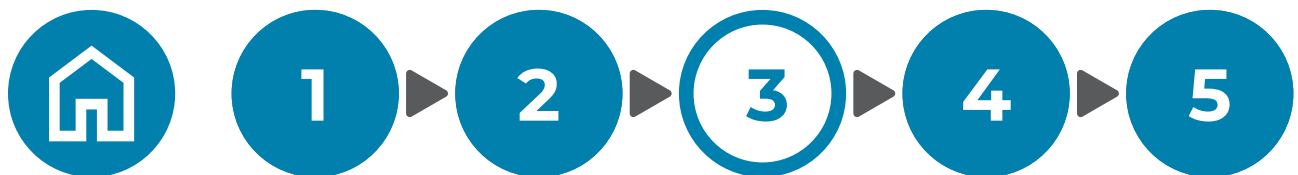
De onderzoeksbegeleider verspreidt het eindproduct intern onder belanghebbenden.

Er is sprake van actieve openbaarmaking van het eindproduct. De wijze van invulling van actieve openbaarmaking is nog niet vastgesteld.

De coördinator incidentonderzoek zorgt ervoor dat de factsheet wordt geplaatst op het Rijksportaal.

De landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek stuurt aan het einde van het onderzoeks-traject het evaluatieformulier uit toolkit 15:'Aandachtspunten evaluatiebijeenkomst' naar alle medewerkers die gesproken zijn tijdens het veiligheidsonderzoek. De bevindingen worden in [stap 5.2](#) van de procedure meegenomen in het evalueren van het leerproces.

Directeur veiligheid en water WVL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directeur bedrijfsvoering verzoekende dienst	Inhoudelijk betrokken directeur verzoekende dienst	ATV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Klankbordgroep (rol)	Gesproken medewerker	Externe onderzoeksbureau
	S	S		A		R			S
				A R					
I	I	I		A	I	R	I	I	S
A	R								S
A		R						C	

Ontwikkelen van verbetermaatregelen

Doorlooptijd: ~2 maanden

3.1 Verbetermaatregelen opstellen

3.1a Stroomschema verbetermaatregelen

3.2 Besluitvorming en communicatie

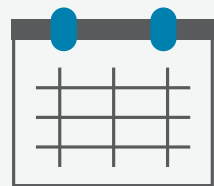
Toolkits

- [07. Deelnemerslijst van bijeenkomsten](#)
- [16. Verbetermaatregelsessies](#)
- [17. Voorbereiding prioriteringstool](#)
- [18. Handleiding prioriteringstool](#)
- [19. Prioriteringstool Rijkswaterstaat](#)

3.1 Verbetermaatregelen opstellen

De derde stap van de procedure omvat een processuggestie voor het ontwikkelen van verbetermaatregelen. Deze stap heeft een doorlooptijd van circa 2 maanden. Elk organisatieonderdeel dat richtinggevende aanbevelingen uit het onderzoek heeft ontvangen, stelt maatregelen op om deze aanbevelingen te adresseren. De inhoudelijk betrokken directeur van de verzoekende dienst is verantwoordelijk voor de coördinatie van dit proces. Dit betreft de maatregelen van zowel de eigen als andere betrokken diensten. Zie [3.1a Stroomschema verbetermaatregelen](#) voor een schematische weergave van een mogelijk proces voor het opstellen van

Taken	Aandachtspunten	Directeur veiligheid en water WWL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directieteam	Directeur bedrijfsvoering	Inhoudelijk betrokken directeur	AIV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Actiehouder (rol)	Deelnemer verbetermaatregelsessies	Procesverantwoordelijke (rol)	Externe onderzoeksbureau
Proces- verantwoordelijken aanwijzen	De inhoudelijk betrokken directeur van elke betrokken dienst wijst binnen de eigen lijn een procesverantwoordelijke aan voor het proces van het opstellen van verbetermaatregelen (bijvoorbeeld een afdelingshoofd of districtshoofd). De AIV'er van het betreffende dienstonderdeel brengt de procesverantwoordelijke, indien nodig, op de hoogte van de procedure voor het opstellen van verbetermaatregelen.						A R	S	I				I
Verbetermaatregelen- sessies plannen	De procesverantwoordelijke van de verzoekende dienst plant de verbetermaatregelsessies. Op basis van de aanbevelingen uit het eindproduct en advies van de onderzoeksbegeleider(s) stemt de procesverantwoordelijke van de verzoekende dienst af met de andere procesverantwoordelijken wie er vanuit elke dienst aansluit (zie toolkit 07: 'Deelnemerslijst van bijeenkomsten').						A		C			R	
Verbetermaatregelen- sessie: opstellen longlist	De procesverantwoordelijke van de verzoekende dienst organiseert en faciliteert de verbetermaatregelsessie 'opstellen longlist'. Dit is een brainstorm waarin een 'longlist' van maatregelen wordt opgesteld om de aanbevelingen te adresseren (zie toolkit 16: 'Verbetermaatregelsessies'). Het externe bureau en de onderzoeksbegeleider(s) zijn bij de verbetermaatregelsessies aanwezig om de conclusies en aanbevelingen toe te lichten en, indien nodig, te ondersteunen.						A		S		S	R	S
Verbetermaatregelen uitwerken	De procesverantwoordelijke van de verzoekende dienst zorgt dat deelnemers van de verbetermaatregelsessies informatie aanleveren die nodig is voor het beoordelen van de effectiviteit en haalbaarheid van de verbetermaatregelen. Dit gebeurt volgens de template 'Voorbereiding prioriteringstool' (zie toolkit 17). Op basis van aangeleverde informatie vult de procesverantwoordelijke de 'Prioriteringstool Rijkswaterstaat' in (zie toolkit 19).						A				S	R	
Verbetermaatregelen- sessie: prioriteren	De procesverantwoordelijke van de verzoekende dienst organiseert en faciliteert de verbetermaatregelsessie 'prioriteren'. Tijdens deze sessie wordt een voorstel opgesteld voor welke maatregelen worden uitgevoerd en op welke termijn. De ingevulde 'Prioriteringstool Rijkswaterstaat' dient als hulpmiddel in de discussie. In het voorstel is voor elke verbetermaatregel een actiehouder aangewezen uit het lijnmanagement (zie toolkit 16: 'Verbetermaatregelsessies').						A		S		S	R	S

Ontwikkelen van verbetermaatregelen

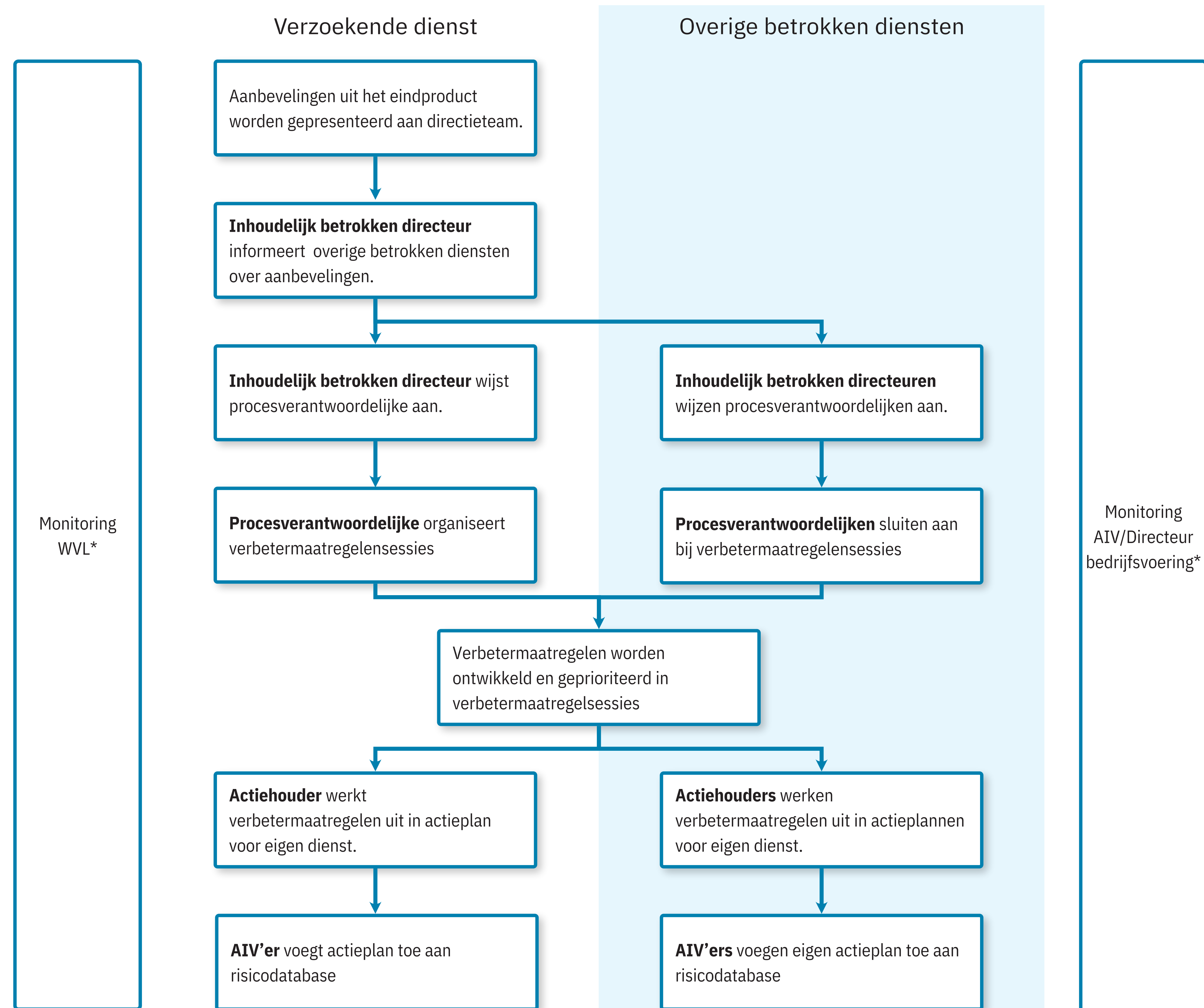
Doorlooptijd: ~2 maanden

3.1 Verbetermaatregelen opstellen

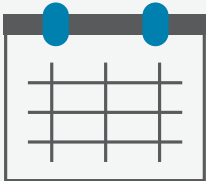
3.1a Stroomschema verbetermaatregelen

3.2 Besluitvorming en communicatie

3.1a Stroomschema verbetermaatregelen

*Monitoringsrol wordt verder uitgelicht in de procedure

Ontwikkelen van verbetermaatregelen

Doorlooptijd: ~2 maanden

3.1 Verbetermaatregelen opstellen

3.1a Stroomschema verbetermaatregelen

3.2 Besluitvorming en communicatie

Toolkits

 [04. Instructiedocument risicodatabase](#)

 [20. Template actieplan](#)

3.2 Besluitvorming en communicatie

Gekozen verbetermaatregelen worden binnen drie maanden nadat het eindproduct van het onderzoek definitief is gemaakt gerapporteerd in één actieplan per organisatieonderdeel. De AIV’er van de verzoekende dienst en de landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek bewaken deze termijn.

Taken	Aandachtspunten	Directeur veiligheid en water WWL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directieteam	Directeur bedrijfsvoering	Inhoudelijk betrokken directeur	AIV’er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Actiehouders (rol)	Deelnemers verbetermaatregelsessies	Procesverantwoordelijke (rol)	Externe onderzoeksbureau
Maatregelen verwerken in actieplan	De procesverantwoordelijke van elk organisatieonderdeel zorgt dat de verbetermaatregelen die op het betreffende organisatieonderdeel van toepassing zijn worden verwerkt in een actieplan. Hiervoor dient de ‘Template actieplan’ gebruikt te worden (zie toolkit 20). Het actieplan dient afgerond te zijn binnen drie maanden nadat het eindproduct van het onderzoek definitief is gemaakt. Per organisatieonderdeel wordt een eigen actieplan opgesteld. Waar nodig vindt er afstemming plaats tussen de organisatieonderdelen, bijvoorbeeld over dienstoverstijgende maatregelen.						A			S		R	
Besluitvorming over uitvoering van maatregelen	De procesverantwoordelijke legt het actieplan voor aan de inhoudelijk betrokken directeur van het eigen organisatieonderdeel. Die legt het actieplan voor aan het eigen directieteam. De directie neemt op basis van het actieplan het besluit om de maatregelen wel of niet uit te voeren. Hierover informeert de directie de procesverantwoordelijke schriftelijk. Indien er wordt besloten geen maatregelen te nemen om de oorzaken van een incident te adresseren, accepteert de directie hiermee de geconstateerde risico’s.				A		R					S	
Communicatie over besluitvorming van DT	De inhoudelijk betrokken directeuren van de betrokken organisatieonderdelen informeren elkaar over de besluitvorming van het DT met betrekking tot uitvoering van de verbetermaatregelen. De procesverantwoordelijke van elk organisatieonderdeel informeert betrokkenen bij het opstellen van de verbetermaatregelen over de besluitvorming.						A R	I		I	I	S	I
Actieplan toevoegen aan risicodossier	De AIV’er voegt het actieplan toe aan de maatregelen die van toepassing zijn op het organisatieonderdeel in het risicodossier in de incidentmodule van de risicodatabase. Indien besloten is om bepaalde maatregelen niet uit te voeren dient dit ook, met onderbouwing, toegevoegd te worden aan het dossier (zie toolkit 04:‘Instructiedocument risicodatabase’).			I			A R						

Realisatie van verbetermaatregelen

4.1

Uitvoering en monitoring van verbetermaatregelen

4.2

Afronding van verbetermaatregelen

Toolkits

Geen toolkits

4.1 Uitvoering en monitoring van verbetermaatregelen

De vierde stap van de procedure omvat de realisatie van de verbetermaatregelen. Verbetermaatregelen worden conform het actieplan uitgevoerd door de actiehouders. Dit wordt gemonitord door de AIV’er van de betreffende dienst.

Taken	Aandachtspunten	Directeur veiligheid en water WWL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directieteam	Directeur bedrijfsvoering	Inhoudelijk betrokken directeur	AIV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Actiehouder (rol)	Deelnemer verbetermaatregelsessies	Procesverantwoordelijke (rol)	Externe onderzoeksbureau
Verbetermaatregelen uitvoeren volgens actieplan	De actiehouders hebben de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van verbetermaatregelen en informeren de procesverantwoordelijke en AIV’er over de voortgang.						A	I		R		I	
Monitoring van realisatie verbetermaatregelen	De AIV’er van elk organisatieonderdeel monitort via de risicodatabase dat verbetermaatregelen binnen de gestelde deadlines worden uitgevoerd.					A		R		C			
Bijsturing van realisatie verbetermaatregelen	Indien een maatregel niet binnen de deadline wordt gerealiseerd, schaalte de actiehouder op naar de procesverantwoordelijke. Deze informeert de AIV’er ten behoeve van de monitoring. Eventueel kan worden opgeschaald naar de inhoudelijk betrokken directeur en de directeur bedrijfsvoering om ondersteuning te krijgen vanuit management.					S	A	I		R		S	

Realisatie van verbetermaatregelen

4.1

Uitvoering en monitoring van verbetermaatregelen

4.2

Afronding van verbetermaatregelen

Toolkits

 [04. Instructiedocument risicodatabase](#)

4.2 Afronding van verbetermaatregelen

Wanneer verbetermaatregelen zijn gerealiseerd op succesvolle wijze, worden deze officieel afgerond.

Taken	Aandachtspunten	Directeur veiligheid en water WWL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directieteam	Directeur bedrijfsvoering	Inhoudelijk betrokken directeur	AIV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Actiehouders (rol)	Deelnemers verbetermaatregelsessies	Procesverantwoordelijke (rol)	Externe onderzoeksbureau
Realisatie verifiëren	De actiehouders zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de verbetermaatregelen en verifiëren dat de verbetermaatregelen zijn gerealiseerd zoals beoogd in het actieplan. De actiehouders informeren de procesverantwoordelijke van hun organisatieonderdeel over de realisatie van de verbetermaatregelen.						A			R		I	
Informerend over realisatie van maatregel	De procesverantwoordelijke informeert de inhoudelijk betrokken directeur en de AIV'er. De AIV'er informeert vervolgens de directeur bedrijfsvoering.					I	A I	S I				R	
Verbetermaatregel registreren als afgerond in het risicodossier	De AIV'er registreert de verbetermaatregelen als afgerond in het risicodossier in de incidentmodule van de risicodatabase (zie toolkit 04: 'Instructiedocument risicodatabase').					A		R					

Evalueren

5.1

Evalueren van verbetermaatregelen

5.2

Evalueren van het leerproces

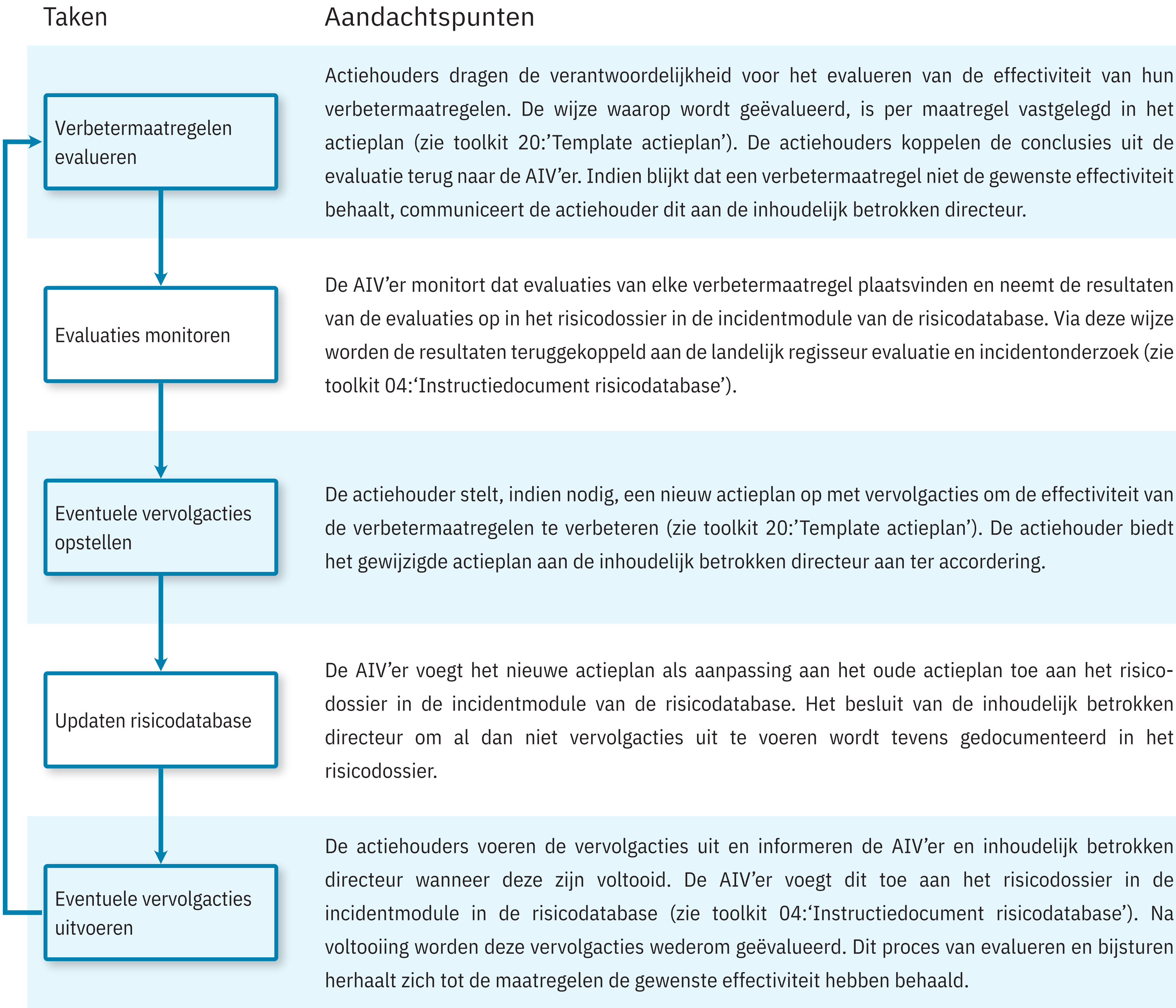
- Toolkits
-

[04. Instructiedocument risicodatabase](#)
-

[20. Template actieplan](#)

5.1 Evalueren van verbetermaatregelen

De vijfde stap van de procedure omvat het evalueren van de verbetermaatregelen en het leerproces. Na voltooiing van de verbetermaatregel wordt de effectiviteit van de maatregel geëvalueerd in de lijn van organisatieonderdelen.

Directeur veiligheid en water WWL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directieteam	Directeur bedrijfsvoering	Inhoudelijk betrokken directeur	AIV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Actiehouder (rol)	Deelnemer verbetermaatregelsessies	Procesverantwoordelijke (rol)	Externe onderzoeksbureau
					A I	I		R			
		I		A		R		C			
					A S	I		R			
				A		R					
					A I	S I		R			

Evalueren

5.1

Evalueren van verbetermaatregelen

5.2

Evalueren van het leerproces

- Toolkits
-

[07. Deelnemerslijst van bijeenkomsten](#)
-

[15. Aandachtspunten evaluatiebijeenkomst](#)

5.2 Evalueren van het leerproces

Jaarlijks wordt op landelijk niveau door WVL de kwaliteit van het leerproces als geheel geëvalueerd in een bijeenkomst.

Taken	Aandachtspunten	Directeur veiligheid en water WVL	Coördinator incidentonderzoek	Landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek	Directieteam	Directeur bedrijfsvoering	Inhoudelijk betrokken directeur	AIV'er	Onderzoeksbegeleider (rol)	Actiehouders (rol)	Deelnemers verbetermaatregelsessies	Procesverantwoordelijke (rol)	Externe onderzoeksbureau
Evalueren van het leerproces	De landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek organiseert samen met de coördinator incidentonderzoek jaarlijks een bijeenkomst waarin het organisatorische leerproces in deze procedure geëvalueerd wordt. Voor deze bijeenkomst wordt een selectie van mensen die dat jaar betrokken zijn geweest bij het leerproces uitgenodigd (zie toolkit 07: 'Deelnemerslijst van bijeenkomsten'). De bevindingen uit de evaluatieformulieren van stap 2.3 van de procedure worden in deze evaluatie meegenomen (zie toolkit 15: 'Aandachtspunten evaluatiebijeenkomst').	A	S	R				C	C			C	C
Rapport opstellen over evaluatie	De landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek stelt een rapport op over de evaluatie en de hieruit voortgekomen verbetermaatregelen. Dit rapport wordt gedeeld met relevante stakeholders.	A	S	R				I			I		
Verbetermaatregelen uitvoeren	De landelijk regisseur evaluatie en incidentonderzoek voert samen met de coördinator incidentonderzoek de verbetermaatregelen uit binnen de gestelde deadlines. In de volgende landelijke bijeenkomst worden deze verbetermaatregelen geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.	A	S	R									